

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวเชิงกีฬามีการเติบโตขึ้นทั่วโลก ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงกีฬานั้นเป็นการท่องเที่ยวอีกรูปแบบหนึ่งที่นักท่องเที่ยวมีจุดประสงค์หลักคือ การเล่นกีฬา ซึ่งสามารถแบ่งรูปแบบออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ การเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ นักท่องเที่ยวจะเดินทางไปพร้อมกับวัตถุประสงค์ในการออกกำลังกายด้วยการเล่นกีฬา ไม่ว่าจะเป็น กีฬาอล์ฟ ดำน้ำ จักรยาน พายเรือ และกีฬาอื่นๆ อีกรูปแบบหนึ่ง ได้แก่ การเล่นกีฬาเพื่อการแข่งขัน ซึ่งนักท่องเที่ยวที่เป็นนักกีฬา จะเดินทางไปร่วมการแข่งขันในการจัดรายการ ณ ที่ต่างๆ เช่น การแข่งขันกอล์ฟ การแข่งขัน เรือใบ การแข่งขัน เทนนิส เป็นต้น ซึ่งนอกจากสุขภาพแข็งแรงแล้ว ยังได้ท่องเที่ยวอีกด้วย และยังเป็นการสร้างรายได้ให้กับการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดีจะเห็นในปัจจุบันที่มีการสร้างรายได้และเกิดมูลค่าเพิ่มจากการกีฬาเป็นอย่างมากตามที่กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดย กทท. ได้ดำเนินการคัดเลือกจังหวัดต้นแบบในการจัดตั้งเมืองกีฬา ตามแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2560-2564) ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาอุตสาหกรรมกีฬา เพื่อเป็นส่วนสำคัญในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งพัฒนาอุตสาหกรรมกีฬาแบบครบวงจร สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศ ในด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรมกีฬา การกีฬาเพื่อการท่องเที่ยว และการจัดตั้งเมืองกีฬานั้น ประกอบด้วย 6 จังหวัด จังหวัดชลบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดกระบี่ มีศักยภาพเหมาะสมในหลายๆด้านที่ได้จัดตั้งเป็นเมืองกีฬา โดยทั้ง 6 จังหวัดมีคุณสมบัติที่เป็นเมืองกีฬาตามที่ คณะกรรมการกำหนดทั้ง 4 ด้าน ดังนี้ 1.การส่งเสริมการเล่นกีฬาและการออกกำลังกาย 2.การพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ 3.การจัดการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ และ 4.การส่งเสริมอุตสาหกรรมกีฬาและการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sport Tourism) เป็นการท่องเที่ยวอีกรูปแบบหนึ่งที่นักท่องเที่ยวมีจุดประสงค์หลัก คือ การเล่นกีฬานักท่องเที่ยวจะเดินทางไปพร้อมกับวัตถุประสงค์ในการออกกำลังกายด้วยการเล่นกีฬา ไม่ว่าจะเป็น กีฬาอล์ฟ ดำน้ำ จักรยาน พายเรือ และกีฬาอื่นๆ อีกรูปแบบหนึ่ง

ได้แก่ การเล่นกีฬาเพื่อการแข่งขัน ซึ่งนักท่องเที่ยวที่เป็นนักกีฬา จะเดินทางเพื่อไปร่วมการแข่งขันในการจัดรายการ ณ ที่ต่างๆ เช่น การแข่งขันกอล์ฟ การแข่งขันเรือใบ การแข่งขันเทนนิส เป็นต้น ซึ่งนอกจากสุขภาพแข็งแรงแล้ว ยังได้ท่องเที่ยวอีกด้วย ซึ่งการเล่นกีฬาเพื่อการแข่งขันนี้ นอกจากนักกีฬาแล้ว ทีมงาน ผู้ติดตาม กองเชียร์ และผู้เข้าชมการแข่งขัน ก็เป็นผู้ติดตามที่สามารถสร้างรายได้ให้กับการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี จะเห็นได้ว่าการกีฬาสามารถสร้างรายได้ให้แก่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้ไม่ว่าจะเป็นการเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ หรือการเล่นกีฬาเพื่อการแข่งขัน ทั้งก่อนการแข่งขัน ระหว่างการแข่งขัน และภายหลังสิ้นสุดการแข่งขัน เพราะต้องมีการเตรียมความพร้อมของนักกีฬา และทีมงาน ก่อนเข้าการแข่งขัน ซึ่งหากสามารถมีการจัดการเตรียมการท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ ก็จะสามารถก่อให้เกิดรายได้จากการเดินทางมาเล่นกีฬา (อดิษฐ์ ชัยรัตนานนท์, 2557)

จะเห็นได้ว่าการกีฬาสามารถสร้างรายได้ให้แก่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้ไม่ว่าจะเป็นการเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ หรือการเล่นกีฬาเพื่อการแข่งขัน ทั้งก่อนการแข่งขัน ระหว่างการแข่งขัน และภายหลังเสร็จสิ้นการแข่งขัน เพราะต้องมีการเตรียมความพร้อมของนักกีฬาในหลายๆชนิดกีฬา และทีมงานผู้ฝึกสอนนักกีฬาโยเริ่มตั้งแต่ก่อนเข้าการแข่งขัน ซึ่งหากสามารถมีการจัดการเตรียมการท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ ก็จะทำให้สามารถก่อให้เกิดรายได้ที่เป็นผลกำไรอันเนื่องมาจากการจัดการเดินทางมาเพื่อการเล่นกีฬานั้นๆ ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงกีฬาอย่างยั่งยืนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของเมืองกีฬาจะนำไปสู่การต่อยอดการพัฒนาด้านการจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬาอย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต นำมาสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศตามลำดับ ควบคู่ไปกับการพัฒนาการกีฬาเพื่อสร้างความเป็นเลิศและการสร้างสุขภาวะของประชาชนในประเทศต่อไป ผลประโยชน์ในภาพรวมคือปริมาณเม็ดเงินจะเข้าสู่ระบบการเงินการคลังของประเทศนำมาสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ อันเป็นผลสืบเนื่องจากการดำเนินการกีฬาในภาพรวมของประเทศอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงกีฬาอย่างยั่งยืนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของเมืองกีฬา โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนี้

- 1.ศึกษาสภาพการณ์และความต้องการของการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงกีฬาอย่างยั่งยืนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของเมืองกีฬา
- 2.สังเคราะห์รูปแบบการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงกีฬาอย่างยั่งยืนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของเมืองกีฬา
3. เพื่อประเมินผลรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงกีฬาอย่างยั่งยืนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของเมืองกีฬา

คำถามการวิจัย

- 1.สภาพการณ์และความต้องการของการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงกีฬาอย่างยั่งยืนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของเมืองกีฬาเป็นอย่างไร
- 2.รูปแบบการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงกีฬาอย่างยั่งยืนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของเมืองกีฬา ควรเป็นอย่างไร
3. ผลการประเมินผลรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงกีฬาอย่างยั่งยืนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของเมืองกีฬาเป็นอย่างไร

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านพื้นที่ การดำเนินการวิจัยดำเนินการในพื้นที่เมืองกีฬาใน จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดชลบุรีและจังหวัดกระบี่

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ได้แก่ ผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่เมืองกีฬา นักท่องเที่ยวเชิงกีฬาในพื้นที่เมืองกีฬาใน จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดชลบุรีและจังหวัดกระบี่

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่เมืองกีฬา นักท่องเที่ยวเชิงกีฬาในพื้นที่เมืองกีฬาใน จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดชลบุรีและจังหวัดกระบี่ โดยใช้วิธีการแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 600 คน

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ใช้ระยะเวลา 1 ปี (1 ตุลาคม 2562- 30 กันยายน 2563)

นิยามศัพท์เฉพาะ

รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงกีฬา หมายถึงแบบ หรือ เค้าโครง กิจกรรม หรือตัวอย่างของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาอย่างยั่งยืนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของเมืองกีฬา

เมืองกีฬา หมายถึง พื้นที่ต้นแบบเมืองกีฬาตามแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ซึ่งมุ่งพัฒนาอุตสาหกรรมกีฬาแบบครบวงจร เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศ ในด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรมกีฬา การกีฬาเพื่อการท่องเที่ยวได้แก่ พื้นที่เมืองกีฬา ใน จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดชลบุรีและจังหวัดกระบี่

การท่องเที่ยวเชิงกีฬา หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา เยี่ยมชมกิจกรรมกีฬาหรือสถานที่ท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกีฬา ทั้งที่เป็นนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาทางตรง (Active) และทางอ้อม (Passive) นักท่องเที่ยวทางตรงจะเดินทางมาเพื่อเล่น/แข่งขันกีฬาตามความถนัดความสนใจ ส่วนนักท่องเที่ยวทางอ้อมจะเดินทางมาเพื่อชมกีฬาหรือสถานที่เท่านั้น

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. สามารถใช้เป็นแนวทางการรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงกีฬาอย่างยั่งยืนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของเมืองกีฬา ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น
2. เป็นการเพิ่มศักยภาพรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงกีฬาอย่างยั่งยืนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของเมืองกีฬา ให้กับพื้นที่เมืองกีฬา